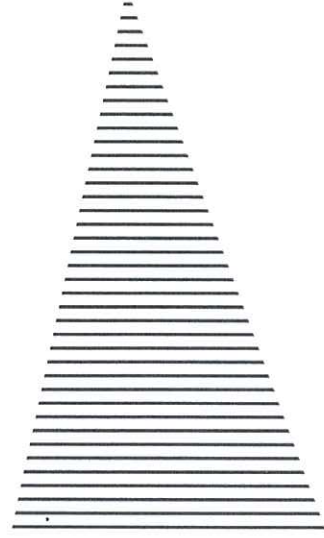

Gemeente Groningen Evaluatie dienstverlening en overzicht kosten controle boekjaar 2013

NIET VERTROUWELIJK

Building a better
working world

VERTROUWELIJK

De gemeenteraad van de
gemeente Groningen
T.a.v. de griffier, de heer drs. A.G.M. Dashorst
Postbus 20001
9700 PB GRONINGEN

Groningen, 30 september 2014

Evaluatie en overzicht kosten controle boekjaar 2013

Geachte leden van de raad,

Zoals afgesproken in ons dienstverleningsplan voor de controle van de jaarrekening 2013, ontvangt u hierbij een evaluatie van onze dienstverlening en een overzicht van de kosten van onze dienstverlening over het boekjaar 2013.

In deze evaluatie hebben wij, vanuit onze invalshoek, aangegeven op welke wijze wij onze dienstverlening hebben uitgevoerd. Wij vertrouwen u hiermee inzicht te geven in de kwaliteit en toegevoegde waarde van onze dienstverlening.

Met deze jaarlijkse evaluatie beogen wij onze controle af te stemmen op uw wensen en input te genereren voor het dienstverleningsplan van het volgende jaar. Wij hebben deze evaluatie afgestemd met de concerncontroller ter voorbereiding op de behandeling in het audit committee.

LVRS-9P9Q2K/JD/LdV/nb

Wij zien graag een bevestiging van het audit committee of wij op deze wijze hebben voldaan aan de gemaakte afspraken.

Tot een nadere ~~toefichting~~ zijn wij graag bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J.M.A. Drost RA

Inhoudsopgave

Evaluatie	3
Inleiding	4
Dienstverleningsplan	4
Honorarium	7

Evaluatie

Inleiding

Zoals afgesproken in het dienstverleningsplan 2013 (d.d. 24 september 2013) leggen wij hierbij schriftelijk de uitkomsten van onze dienstverlening vast ten behoeve van de jaarlijkse evaluatie. Deze evaluatie is vanuit onze invalshoek beschreven.

In deze evaluatie beschrijven wij de uitvoering en uitkomsten van onze werkzaamheden zoals afgesproken in het dienstverleningsplan.

Deze evaluatie is op 17 september 2014 besproken met het audit comité.

Dienstverleningsplan

Inleiding

Met de vastlegging van onze werkzaamheden in het dienstverleningsplan 2013 hebben wij onze aanpak, zoals met u afgesteld, beschreven en daarbij rekening gehouden met de specifieke situatie van de gemeente Groningen en haar wensen en verwachtingen.

In ons dienstverleningsplan 2013 hebben wij onderscheid gemaakt in de controleaanpak, uw aandachtspunten, team en onafhankelijkheid, communicatie en rapportering en honorarium. In deze paragraaf gaan wij kort in op deze afspraken.

Op het honorarium komen wij terug in het volgende hoofdstuk, waarin wij een overzicht geven van de werkelijke kosten van de controle over het boekjaar 2013.

Controleaanpak *Voorbereiding*

Ter voorbereiding op onze controle hebben wij conform het communicatieschema (zie dienstverleningsplan) met alle geledingen in de organisatie gesproken over actuele ontwikkelingen, de follow-up van de bevindingen van het voorgaand jaar, mogelijke aandachtspunten, onze risicoanalyse en controleaanpak. De hieruit voortvloeiende posten en processen, zoals benoemd in het dienstverleningsplan, hebben wij gecontroleerd.

Interim-controle

Het doel van de interim-controle is te beoordelen of en in welke mate de interne beheersing adequaat en effectief is. Wij hebben onze bevindingen over de bedrijfsvoering gerapporteerd in de management-letter.

Daarbij hebben wij veel tijd en aandacht besteed aan de vele actuele ontwikkelingen (onder andere de recessie en effecten op de grondposities, de ontwikkelingen binnen het sociale domein, ontvlechting van de brandweer en de voortgang van de bezuinigingen) en de risicovolle projecten bij de gemeente Groningen (onder andere de reorganisatie, PIJOFACH/oprichting van het SSC en Meerstad).

Op concernniveau hebben wij evenals vorig jaar aandacht besteed aan de diverse aspecten van de bedrijfsvoering; zoals de bestuurlijke informatievoorziening, integraal risicomanagement en stresstest, ontwikkeling en positionering (concern-)control, begrotingsbeheer, administratieve organisatie, interne controle, rechtmatigheid en automatisering. Met onze bevindingen en adviezen hebben wij beoogd, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering van de gemeente Groningen.

In het audit comité en de commissie F&V is in het algemeen positief gereageerd op de inhoud en vorm van de managementletter.

Jaarrekeningcontrole

De jaarrekeningcontrole is meer gegevensgericht uitgevoerd op de significante posten. Daarbij hebben wij dit jaar, vooruitlopend op de oprichting van het Shared Service Center, de controle van de jaarrekening nog meer op concernniveau uitgevoerd. De ervaringen zijn daarbij positief.

Wij hebben onze bevindingen afgestemd met de verantwoordelijk diensten, het concern, het college van burgemeester en wethouders en het audit comité.

De controle van de jaarrekening 2013 van de gemeente Groningen heeft geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring zowel voor de getrouwheid als rechtmatigheid.

Onze jaarrekeningcontrole en ons accountantsverslag 2013 stonden dit jaar in het teken van de financiële positie/weerstandsvermogen, de waardering van Meerstad en overige gronden (woningbouw, bedrijventerreinen en kantorenlocaties) en de organisatieontwikkelingen (waaronder invoering van het SSC).

Op verzoek van het college en de raad is de controle op de gronden naar voren gehaald (november/december), zodat eventuele discussiepunten ten aanzien van de waardering tijdig kunnen worden besproken.

Het naar voren halen van deze controles wordt door alle geledingen binnen de gemeente gewaardeerd. Over de uitkomsten van de controle van de gronden hebben wij afzonderlijk gerapporteerd in november 2013, aan zowel het college van burgemeester en wethouders als de raad.

Naar aanleiding van onze interim- en jaarrekeningcontrole hebben wij de volgende top drie van bestuurlijke aandachtspunten voor 2014 meegegeven:

1. Ook in 2014 blijft de hoogste prioriteit om veel aandacht te besteden aan de financiële positie van de gemeente, zowel in de meerjarenbegroting als naar het weerstandsvermogen. In het audit comité is besloten om het komende jaar opnieuw een stresstest uit te voeren.
2. Vanwege de hoge boekwaarde van de gronden blijft het van groot belang om ook het komende jaar de marktontwikkelingen nauwlettend te volgen, met name ten aanzien van de bedrijventerreinen.
3. Het komend jaar zal in het teken staan van de invoering van de decentralisaties in het sociale domein (jeugdzorg, AWBZ en participatiewet). Vanuit onze invalshoek is met name de interne beheersing van de uitgaven en budgetten van belang.

De bovenstaande belangrijke aandachtspunten zullen ook voor komend jaar aanvullend aandacht moeten krijgen in onze controle.

Naar onze inschatting hebben wij in onze controleaanpak cliëntgericht gewerkt en daarbij maatwerk geleverd.

Attentiepunten van de raad

Met de griffie, het audit comité en de raad is afstemming geweest over mogelijke aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2013.

Daarbij is geconstateerd dat in de controle voldoende aandacht wordt besteed aan de belangrijke onderwerpen die spelen bij de gemeente Groningen; zoals Meerstad, grondexploitaties, de financiële positie en het weerstandsvermogen, de organisatieontwikkelingen (PLJOFACH).

In aanvulling hierop heeft het audit committee in haar vergadering van 18 september 2013 als aanvullend aandachtspunt voor de controle over het boekjaar 2014 de voorspelbaarheid van de liquiditeitsbegroting meegegeven. Hierbij hebben wij onder meer aandacht besteed aan de totstandkoming (en onderbouwing) van de liquiditeitsprognoses en het effect van afwijkingen ten opzichte van de prognose. Op de genoemde onderwerpen hebben wij aanvullende werkzaamheden verricht en hierover uitgebreid gerapporteerd in onze managementletter en rapport van bevindingen.

Team en onafhankelijkheid

Het team, zoals voorgesteld in het dienstverleningsplan, heeft het afgelopen jaar de controle uitgevoerd en is reeds meerdere jaren betrokken bij de gemeente Groningen. Wij hebben conform uw verzoek onze onafhankelijkheid bevestigd in het dienstverleningsplan 2013.

Ten aanzien van alle overige opdrachten van het college van burgemeester en wethouders hebben wij het audit committee voor uitvoering hierover geïnformeerd. Wij hebben in 2013/2014 geen opdrachten geweigerd en/of niet uitgevoerd in het kader van de onafhankelijkheid. De omvang van de kosten van overige dienstverlening blijft ruimschoots onder de met u afgesproken grens van 100% van de kosten voor de controle (zie hoofdstuk "Honorarium").

Communicatie en rapportering

Wij hebben aan alle deadlines van de afgesproken plannings voldaan. De reguliere gesprekken op dienst- en concernniveau rondom de managementletter en het accountantsverslag hebben plaatsgevonden volgens het communicatieschema, zoals opgenomen in het dienstverleningsplan.

De belangrijkste overige overleggen die hebben plaatsgevonden betreffen: Periodiek overleg met concern(controller) en presentatie in controllersoverleg.

Eens in de gemiddeld acht weken een gesprek gehad met de portefeuillehouder.

Vijf bijeenkomsten van het audit committee (18 september 2013, 27 november 2013, 29 januari 2014, 14 mei 2014 en 2 juli 2014).

De verdere organisatieontwikkeling en de concentratie van de PIJOFACH-functies in een Shared Service Center (SSC) zal ook in het komend jaar gevolgen hebben voor onze communicatie en rapportering.

Honorarium

Honorarium

Informatie omtrent ons honorarium is opgenomen in de vertrouwelijke versie van de evaluatie 2013.